

บัญชียาโรงพยาบาลสินทราย

ปี 2560

กลุ่มงานเภสัชกรรมและคุ้มครองผู้บริโภค

สารบัญ

	หน้า
คำชี้แจงบัญชียาโรงพยาบาลสันทราย	ก
กลุ่มยา 1 Gastro-intestinal drugs	1
1.1 Antacids and other drugs for dyspepsia	1
1.2 Antispasmodics and other drugs altering gut motility	1
1.3 Ulcer-healing drugs and drugs used in variceal bleeding	1
1.4 Drugs used in acute diarrhea	2
1.5 Drugs used in chronic bowel disorders	2
1.6 Laxatives	2
1.7 Local preparations for anal and recta disorders	3
1.8 Drugs affecting intestinal secretions	3
กลุ่มยา 2 Cardiovascular system	4
2.1 Positive inotropic drugs	4
2.2 Diuretics	4
2.3 Anti-arrhythmics drugs	4
2.4 Beta-adrenoceptor blocking agents	5
2.5 Drugs affecting the rennin-angiotensin system and some other antihypertensive drugs	5
2.5.1 Vasodilator antihypertensives drugs	5
2.5.2 Centrally acting antihypertensive drugs	5
2.5.3 Alpha-adrenoceptor blocking drugs	5
2.5.4 Angiotensin-converting enzyme inhibitors	5
2.5.5 Angiotensin-II receptor antagonist	6
2.6 Nitrates, calcium-channel blockers and other vasodilators	6
2.6.1 Nitrates	6
2.6.2 Calcium channel blockers	6
2.6.3 Other vasodilators	6
2.7 Sympathomimetics	7
2.7.1 Inotropic sympathomimetics	7
2.7.2 Vasoconstrictor sympathomimetics	7
2.7.3 Drugs used in cardiopulmonary resuscitation	7
2.8 Anticoagulants	7

2.9	Antiplatelet drugs	8
2.10	Fibrinolytic drugs	8
2.11	Haemostatics	8
2.12	Lipid-regulating drugs	8
กลุ่ม 3 Respiratory systems		13
3.1	Bronchodilators	13
3.1.1	Adrenoceptor agonists	13
3.1.2	Compound antimuscarinic bronchodilators	13
3.1.3	Theophylline	13
3.2	Corticosteroids	13
3.3	Leukotriene receptor antagonists	14
3.4	Antihistamines	14
3.5	Pulmonary surfactants	14
3.6	Cough preparations	14
3.6.1	Cough suppressants	14
3.6.2	Expectorant and demulcent cough preparations	14
3.7	Systemic nasal decongestants	15
3.8	Other respiratory preparation	15
กลุ่มยา 4 Central nervous system		16
4.1	Hypnotics and anxiolytics	16
4.2	Drugs used in psychoses and related disorders	16
4.2.1	Antipsychotic drugs	16
4.2.2	Antimanic drugs	17
4.3	Antidepressant drugs	17
4.4	Central nervous system stimulants	17
4.5	Drugs used in nausea and vertigo	18
4.5.1	Drugs used in nausea and vomiting	18
4.5.2	Drugs used in vestibular disorders	18
4.6	Analgesics and antipyretics	18
4.7	Analgesics	19
4.7.1	Opioid analgesics	19
4.7.2	Drugs for neuropathic pain	19
4.7.3	Antimigraine drugs	19

4.7.3.1	Drugs for acute migraine attack	19
4.7.3.2	Drugs used in the prophylaxis of migraine	20
4.8	Antiepileptics	20
4.8.1	Drugs used in the control of epilepsy	20
4.8.2	Drugs used in status epilepticus	20
4.9	Drugs used in movement disorders	21
4.10	Drugs used in substance dependence	21
4.10.1	Drug used in alcohol dependence	21
4.10.2	Drug used in smoking cessation	21
4.10.3	Drug used in opioid dependence	21
กลุ่มยา 5	Infections	22
5.1	Antibacterial drugs	22
5.1.1	Penicillins	22
5.1.2	Cephalosporins, cephamycins and other beta-lactams	23
5.1.3	Tetracyclines	24
5.1.4	Aninoglycosides	24
5.1.5	Macrolides	24
5.1.6	Quinolones	25
5.1.7	Some other antibacterials	26
5.1.8	Sulphonamides and trimethoprim	27
5.1.9	Antituberculous drugs	27
5.1.10	Antileprotic drugs	28
5.2	Antifungal drugs	28
5.3	Antiviral drugs	29
5.3.1	Non-antiretrovirals	29
5.3.2	Antiretrovirals	29
5.3.3	Viral hepatitis	31
5.4	Antiprotozoal drugs	32
5.4.1	Antimalarials	32
5.4.2	Other antiprotozoal drugs	33
5.5	Anthelmintics	33
5.6	Antiseptics	33

กลุ่มยา 6 Endocrine system	34
6.1 Drugs used in diabetes	34
6.1.1 Insulins	34
6.1.2 Oral antidiabetic drugs	34
6.1.3 Treatment of hypoglycemia	35
6.2 Thyroid and antithyroid drugs	35
6.2.1 Thyroid hormones	35
6.2.2 Antithyroid drugs	35
6.3 Corticosteroids	35
6.4 Sex hormones	36
6.4.1 Female sex hormones	36
6.4.2 Male sex hormones and antagonists	36
6.5 Hypothalamic and pituitary hormones	36
6.5.1 Hypothalamic and anterior pituitary hormones	36
6.5.2 Posterior pituitary hormones and antagonists	36
6.6 Drugs affecting bone metabolism	36
6.7 Other endocrine drugs	36
6.7.1 Bromocriptine and other dopaminergic drugs	36
6.7.2 Drugs affecting gonadotrophins	36
กลุ่มยา 7 Obstetrics, gynaecology, and urinary-tract disorders	37
7.1 Drugs used in obstetrics	37
7.1.1 Prostaglandin, prostaglandins antagonists and oxytocics	37
7.1.2 Myometrial relaxants	37
7.2 Treatment of vaginal and vulval conditions	37
7.3 Contraceptives	37
7.4 Drugs for genito-urinary disorders	37
7.4.1 Drugs for benign prostatic hyperplasia	37
7.4.2 Drugs for urinary frequency, enuresis, and incontinence	38
7.4.3 drugs used in alkalinisation of urine	38
กลุ่มยา 8 Malignant disease and immunosuppression	39
8.1 Cytotoxic drugs	39

8.1.1 Alkylating drugs	39
8.1.2 Cytotoxic antibiotics	39
8.1.3 Antimetabolites	39
8.1.4 Vinca alkaloids and etoposide	39
8.1.5 Other antineoplastic drugs	39
8.2 Drugs affecting the immune response	39
8.3 Sex hormones and hormone antagonists in malignant disease	39
8.3.1 Progestogens, anti-estrogens and enzyme inhibitors	39
8.3.2 Prostate cancer	39
กลุ่มยา 9 Nutrition and blood	40
9.1 Whole blood, blood products and drugs used in some blood disorders	40
9.1.1 Whole blood and blood products	40
9.1.2 Drugs used in hypoplastic, haemolytic and renal anaemias	40
9.1.3 Drugs used in bone marrow transplantation	40
9.2 Fluids and electrolytes	40
9.3 Vitamins	41
9.4 Intravenous nutrition	43
9.5 Minerals	43
9.6 Vitamins and minerals for pregnancy and lactating mothers	43
9.7 Metabolic disorders	44
กลุ่มยา 10 Musculoskeletal and joint diseases	45
10.1 Drugs used in rheumatic diseases and gout	45
10.1.1 Non-steroidal anti-inflammatory drugs (NSAIDs)	45
10.1.2 Disease-modifying antirheumatic drugs (DMARDs)	45
10.1.3 Drug for treatment of gout and hyperuricaemia	46
10.2 Drugs used in neuromuscular disorders	46
10.2.1 Drugs which enhance neuromuscular transmission	46
10.2.2 Skeletal muscle relaxants	47
10.3 Drug for relief of soft-tissue inflammation	47
10.3.1 Rubefacients	47
กลุ่มยา 11 Eye	48
11.1 Anti-infective eye preparations	48

11.1.1 Antibacterials and eye wash solution	48
11.1.2 Antibacterial with corticosteroids	48
11.1.3 Antifungals	48
11.1.4 Antivirals	48
11.2 Corticosteroids and other anti-inflammatory preparations	48
11.3 Mydriatics and cycloplegics	48
11.4 Drugs for treatment of glaucoma	48
11.5 Local anaesthetics	48
11.6 Tear deficiency, ocular lubricants and astringents	49
11.7 Ocular diagnostic and peri-operative preparations and photodynamic treatment	49
กลุ่มยา 12 Ear, nose, and oropharynx and oral cavity	50
12.1 Drugs acting on the ear	50
12.1.1 Otitis externa and otitis media	50
12.1.2 Drugs used in otomycosis	50
12.1.3 Other drugs acting on the ear	50
12.2 Drugs acting on the nose	50
12.2.1 Drugs used in nasal allergy	50
12.2.2 Topical nasal decongestants	50
12.3 Drugs acting on the oropharynx and cavity	51
12.3.1 Drugs used in treatment of oral ulcer	51
12.3.2 Oropharyngeal antifungal drugs	51
12.3.3 Antiseptics for root canal treatment	51
12.3.4 Drugs used in prevention and treatment of dental plaque and caries	51
12.3.5 Other dental preparations	51
กลุ่มยา 13 Skin	52
13.1 Anti-infective skin preparations	52
13.1.1 Antibacterial preparations	52
13.1.2 Antifungal preparations	52
13.1.3 Parasitocidal preparations	52
13.2 Emollient and barrier preparations	52
13.3 Topical antipruritics	52

13.4 Topical corticosteroids	52
13.5 Other preparations for psoriasis (excluding topical corticosteroids)	53
13.6 Preparations for warts and calluses	53
กลุ่มยา 14 Immunological products and vaccines	54
กลุ่มยา 15 Anaesthesia	56
15.1 General anaesthesia	56
15.1.1 Intravenous anaesthetics	56
15.1.2 Inhalational anaesthetics	56
15.1.3 Muscle relaxants (Neuromuscular blocking drugs)	56
15.1.4 Sedative and analgesic peri-operative drugs	57
15.1.5 Anticholinesterases and antimuscarinic drugs used in Anaesthesia	57
15.2 Local anaesthesia	57
กลุ่มยา 16 Antidotes	58
กลุ่มยา 17 Contrast medias and Radiopharmaceuticals	60
17.1 X-ray contrast medias, iodinated	60
17.1.1 Drugs used in urography and computed tomography	60
17.1.2 Drugs used in angiography	60
17.1.3 Drugs used in myelography	60
17.1.4 Drugs used in cardiovascular catheterization	60
17.1.5 Drugs used in Intracavitary, Hysterosalpingography (HSG), Urethrography, Voiding cysto-urethrography	60
17.2 X-ray contrast medias, non-iodinated	60
17.3 Contrast media for magnetic resonance imaging contrast medias (MRI diagnostic agents)	60
17.4 Radiopharmaceuticals	60

คำชี้แจงเกี่ยวกับบัญชียาโรงพยาบาลสันทราย

ส่วนประกอบของบัญชียา

บัญชียาโรงพยาบาลสันทรายประกอบด้วย

(๑) บัญชียาสำหรับโรงพยาบาลและสถานบริการสาธารณสุข

(๒) บัญชียาจากสมุนไพรร

บัญชียาจะแบ่งกลุ่มยาตามบัญชียาหลักแห่งชาติ รวม 17 กลุ่ม นับตัวยามีชื่อสามัญทางยาเดียวกันในแต่ละรูปแบบยาเป็น 1 รายการ

รายละเอียดของรายการยา

ยาแต่ละราย การแสดง ชื่อสามัญทาง ยา (generic name) และรูปแบบ (dosage form) กรณีที่เป็นยา สูตรผสม (combination preparations) จะแสดงชื่อสามัญทาง ยาของสารออกฤทธิ์หรือตัวยาคำคัญ ในสูตรยารายการนั้นทั้งหมดโดย คั่นระหว่างตัวยาด้วยเครื่องหมายบวก(+) ยา

การจัดหมวดหมู่รายการยา และการจัดประเภทรายการยา

ยาแผนปัจจุบันสำหรับใช้ในโรงพยาบาลสันทรายและสถานบริการสาธารณสุขประกอบด้วยบัญชีย่อย ๕ บัญชี ได้แก่ บัญชี ก บัญชี ข บัญชี ค บัญชี ง และบัญชีย จ

บัญชีย ก หมายความว่า รายการยามาตรฐานที่ใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพที่พบบ่อย มีหลักฐานชัดเจนที่สนับสนุนการใช้ มีประสพการณ์การใช้ในประเทศไทยอย่างพอเพียงและเป็นยาที่ควรได้รับการเลือกใช้เป็นอันดับแรกตามข้อบ่งใช้ของยานั้น

บัญชีย ข หมายความว่า รายการยาที่ใช้สำหรับข้อบ่งใช้หรือโรคบางชนิดที่เข้ยาในบัญชีย ก ไม่ได้ หรือไม่ได้ผล หรือใช้เป็นยาแทนยาในบัญชีย ก ตามความจำเป็น

บัญชีย ค หมายความว่า รายการยาที่ต้องใช้ในโรคเฉพาะทาง โดยผู้ชำนาญ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้อำนวยการของสถานพยาบาลนั้นๆ โดยมีมาตรการกำกับการใช้ ซึ่งสถานพยาบาลที่ใช้จะต้อง

(๑) มีมาตรการกำกับการใช้ยา

(๒) มีความพร้อม ตั้งแต่การวินิจฉัยจนถึงการติดตามผลการรักษา เนื่องจาก

(๒.๑) ถ้าใช้ยากลุ่มนี้ไม่ถูกต้อง อาจเกิดพิษหรือเป็นอันตรายต่อผู้ป่วย หรือเป็นสาเหตุให้เกิดเชื้อดื้อยาได้ง่าย หรือ

(๒.๒) เป็นยาที่มีแนวโน้มในการใช้ไม่ตรงตามข้อบ่งชี้ หรือไม่คุ้มค่า หรือมีการนำไปใช้ในทางที่ผิด หรือมีหลักฐานสนับสนุนการใช้ที่จำกัด หรือมีประสพการณ์การใช้ในประเทศไทยอย่างจำกัด

บัญชีย ง หมายความว่า รายการยาที่มีหลายข้อบ่งใช้ แต่มีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงบางข้อบ่งใช้ หรือมีแนวโน้มจะมีการสั่งใช้ยาไม่ถูกต้อง หรือเป็นยาที่มีราคาแพง จำเป็นสำหรับผู้ป่วยบางราย แต่อาจทำให้

เกิดอันตรายต่อผู้ป่วย หรือก่อปัญหาเชื้อดื้อยาที่ร้ายแรง การสั่งใช้ยาให้สมเหตุผล คุ่มค่า สมประโยชน์ สถานพยาบาลจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

(๑) ใช้ยาตามข้อบ่งใช้และเงื่อนไขที่กำหนด

(๒) วินิจฉัยและสั่งใช้ยา โดยผู้ชำนาญเฉพาะโรคที่ได้รับการฝึกอบรมในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจาก สถานฝึกอบรม หรือได้รับวุฒิบัตร หรืออนุมัติบัตรจากแพทยสภา หรือทันตแพทยสภาเท่านั้น สำหรับการสั่งยาในครั้งต่อไป สถานพยาบาลอาจมอบให้แพทย์ผู้ชำนาญรับผิดชอบในการสั่งยาได้ โดยต้องอยู่ภายใต้ การกำกับดูแลของผู้ชำนาญเฉพาะโรคดังกล่าว

(๓) มีระบบกำกับประเมินและตรวจสอบการใช้ยา (Drug Utilization Evaluation, DUE) โดย ต้องเก็บข้อมูลการใช้ยาเหล่านี้เพื่อตรวจสอบในอนาคต

บัญชี จ หมายความว่า

บัญชี จ(๑) รายการยาสำหรับโครงการพิเศษของกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐ ที่ มีการกำหนดวิธีการใช้และการติดตามประเมินการใช้ยาตามโครงการ โดยมีหน่วยงานนั้นรับผิดชอบ และ มีการรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติเป็นระยะตามความ เหมาะสม เพื่อพิจารณาจัดเข้าประเภทของบัญชีย่อยอื่นในบัญชียาหลักต่อไปเมื่อมีข้อมูลเพียงพอ

บัญชี จ(๒) รายการยาสำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นเฉพาะ ให้เข้าถึงยาได้อย่างสมเหตุผล และคุ้มค่า ซึ่งมีการจัดกลไกกลางเป็นพิเศษในกำกับการใช้ยาภายใต้ความรับผิดชอบร่วมกันของระบบ ประกันสุขภาพ ซึ่งดูแลโดย กรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง สำนักงานประกันสังคมกระทรวงแรงงาน สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีแนวทางกำกับการใช้ยา

“รายการยาสำหรับผู้ป่วยที่มีความจำเป็นเฉพาะ” ตามบัญชี จ(๒) หมายความว่า ยาที่จำเป็นต้อง ใช้สำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย โดยยาที่มีความเหมาะสมที่จะใช้เพียงบางข้อบ่งใช้ หรือมีแนวโน้มจะมีการสั่งใช้ ยาไม่ถูกต้อง หรือ เป็นยาที่ต้องอาศัยความรู้ ความชำนาญเฉพาะโรค หรือใช้เทคโนโลยีขั้นสูง และ เป็นยา ที่มีราคาแพงมาก หรือส่งผลอย่างมากต่อความสามารถในการจ่ายทั้งของสังคมและผู้ป่วย จึงต้องมีระบบ กำกับและอนุมัติการสั่งใช้ยา (authorized system) ที่เหมาะสม โดยหน่วยงานสิทธิประโยชน์หรือ หน่วยงานกลางที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามข้อบ่งใช้และเงื่อนไขการสั่งใช้ยา จึงจะก่อ ประโยชน์สูงสุด โรงพยาบาลจะต้องมีระบบการกำกับประเมินและตรวจสอบการใช้ยา และมีเก็บข้อมูล การใช้ยาเหล่านั้น เพื่อให้ตรวจสอบโดยกลไกกลางในอนาคตได้

“เภสัชตำรับโรงพยาบาล” หมายความว่า รายการยาที่โรงพยาบาลสามารถผลิตขึ้นใช้ภายในโรงพยาบาล ตามเภสัชตำรับของโรงพยาบาล

“บัญชียาจากสมุนไพร” หมายความว่า รายการยาจากสมุนไพรที่เป็นยาแผนไทยหรือยาแผนโบราณ และยาพัฒนาจากสมุนไพร ซึ่งมีตัวยาในสูตรตำรับตามยาสมุนไพรในบัญชียาหลักแห่งชาติ